

Na osnovu Člana 441. i Člana 399. a u vezi sa Članom 442. Zakona o privrednim društvima (Sl. glasnik RS, br. 36/11 i 99/11) i Člana 39.,104. i 109. Statuta A.D. "DIB"-a Bujanovac, Nadzorni odbor podnosi Skupštini akcionara :

I Z V E Š T A J

o radu Nadzornog odbora i poslovanju A.D. "DIB"- a za 2020. godinu

Nadzorni odbor Akcionarskog društva "DIB" Bujanovac, u sastavu : Predrag Petrović, Valerij Polivanov i Vitalij Kiro, izabran je na redovnoj sednici Skupštine akcionara održanoj dana 05.06.2017. god. za mandatni period od 4 godine. Na svojoj prvoj sednici, za predsednika je izabran **Predrag Petrović**.

Rešenjem APR-a dana 25.09.2020. god. Vitalij Kiro razrešen je funkcije člana NO, a na njegovom mestu izabram je Zoran Tomanoski iz Beograda.

Rešenjem APR-a dana 12.04.2021. god. na pismenu ostavku dotadašnjeg predsednika NO, razrešen je predsednik i član NO Predrag Petrović, a kooptacijom NO je imenovao novog člana NO Aleksandra Djordjevića iz Beograda. Za predsednika je izabran Zoran Tomanoski.

Na redovnoj sednici Skupštine akcionara 2021. god. po isteku mandata, biće izabrani novi članovi NO DIB-a Bujanovac, kako je dato u predlogu odluke.

U okviru pripreme za redovnu godišnju Skupštinu A.D. "DIB"-a Bujanovac, Nadzorni odbor je razmotrio Izveštaj o poslovanju za 2020. god., pregledao potrebnu dokumentaciju i upoznao se sa svim činjenicama koje govore o računovodstvenoj praksi i praksi izveštavanja u DIB-u, kao i uskladenost poslovanja sa Zakonom.

Uvidom u Finansijski izveštaj za 2020.god. utvrđeno je da je sačinjen u skladu sa propisima. U izveštaju je data ocena događaja u okruženju u otvorenom tržišnom ambijentu i status najvažnijih procesa A.D. "DIB"-a, koji su se odrazili na poslovni rezultat u 2020.god. Pored uvida u Finansijski izveštaj, Nadzorni odbor se osvrnuo na rad Izvršnog Odbora, Generalnog direktora i drugih organa Društva i konstatovao da su ovi akti donošeni u skladu sa Zakonom u okviru utvrđene politike preduzeća.

Nadzorni Odbor je bio upoznat sa stanjem i poslovanjem u 2020. god. i prihodima koji su nastali u ambijentu vrlo teških i specifičnih uslova poslovanja, izazvanih pandemijom virusa COVID, koji je globalno zahvatio čitav svet. I pored toga, preduzeće je uspelo da održi nivo prihoda, koji su za 3,16 % veći nego u 2019. god. dok na strani rasoda, usled smanjene produktivnosti poslovanja, te povećanim poslovnih rashoda, usled čega su ukupni rashodi povećani za 14,29 % u odnosu na 2019. god.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa propisima i bili su predmet eksterne revizorske kontrole, o čemu je dostavljeno pozitivno Mišljenje.

Nadzorni odbor je ocenio da je Izveštaj o poslovanju u 2020. godini sveobuhvatan i objektivan i sa realnim sagledavanjem stanja u okruženju i šire i on je iskazan na pregledan način i u skladu sa računovodstvenim propisima i standardima, odnosno usvojenim računovodstvenim politikama, pri čemu je ostvaren gubitak u poslovanju od 4.828 hiljada dinara.

Nadzorni odbor je upoznat sa pripremama za sednicu Skupštine A.D. "DIB"-a Bujanovac, i delom aktivno učestvuje i u pripremi radnog materijala.

Nadzorni odbor je sagledao ne samo računovodstvene iskaze, već sveukupne aktivnosti većinskog vlasnika u ostvarivanju poslovnih rezultata. Tom prilikom nametnuo se zaključak o maksimalnoj angažovanosti većinskog vlasnika i rukovodstva u realizaciji zacrtanih ciljeva i operativnim sprovođenjem planova rada.

Što se tiče sednica Izvršnog odbora, sazivane su sa preciznim i usaglašenim dnevnim redom i pisanim materijalom po tačkama dnevnog reda, redovno dostavljani članovima Izvršnog odbora, a elektronski članovima N.O..

U periodu od jula 2020. god. do juna 2021. god. održano je ukupno 6 sednica Nadzornog odbora, pri čemu je donešeno 10 odluka i 12 sednica Izvršnog odbora, na kojima je donešeno 27 odluka. Članovi N.O. u pomenutom periodu elektronskim putem su upoznati sa sednicama I.O. pre svega kada su razmatrana bitna pitanja o poslovanju i ispunjenju Ugovornih obaveza. Rad I.O. je transparentan, sve odluke su donešene jednoglasno. Sindikati u Društvu u delokrugu svog rada upoznavani su sa aktivnostima i poslovanju Društva.

Nadzorni odbor je aktivno učestvovao u donošenju odluka i pozitivno ocenio sve aktivnosti koje su preuzete u skladu sa preporukama Vlade RS, u cilju sprečavanja širenja pandemije virusa COVID. Montaža opreme u novom pogonu, koja je prekinuta usled globalne pandemije, nastavljena je tek u aprilu 2021. god. Nažalost, veoma dugi period pauze i dovršetka montaže, odrazio se na poslovanje DIB-a, prevashodno u održavanju likvidnosti, što je izazvalo kašnjenje u plaćanju obaveza, od kojih su za neke pokrenuti sudski sporovi. Do održavanja ove Skupštine, sve te obaveze su izmirene.

Što se same investicije tiče, uložena su ogromna sredstva na adaptaciji i dogradnji objekta i sredstva za nabavku opreme iz Italije. U međuvremenu, ukazala se mogućnost za nabavku opreme iz DKP-a iz Podgorice. Inače, navedena oprema će biti nadogradnja postojećeg novog pogona COMAS. U tom smislu, tokom 2020. god. a na osnovu Ugovora o kupoprodaji opreme sa Ministarstvom finansija CG, iz fabrike iz Podgorice demontirana je celokupna oprema i sa 40 kamiona prevezena u magacinu DIB-a u Bujanovcu. Oprema je za preradu duvana. Za tu namenu, izdvojeno je po Ugovoru 579 hiljada EUR. Na taj iznos treba dodati i sve troškove demontaže i transporta koji iznose blizu 100 hiljada EUR. Sva oprema je u dobrom stanju, nakon detaljnog plana i uređenja novog proizvodnog prostora, deo te opreme instaliraće se u pogonima DIB-a i biće povezan sa novim pogonom COMAS.

Za navedene investicije, uložena su ogromna sredstva, od kojih je jedan deo plaćen kreditom "Alta banke" u iznosu od 2,8 miliona EUR, dok je ostali deo izmirivan sredstvima DIB-a i pozajmicama od matičnog preduzeća. U 2020. god. korišćena je podrška Vlade RS u delu nepovratne pomoći za isplatu zarada, kao i odluke NBS u delu reprograma kreditnih obaveza. DIB je u skladu sa programom Vlade RS podneo Zahtev za kredit kod Fonda za razvoj RS, na iznos od 75 miliona dinara, međjutim do dana održavanja Skupštine, kredit još nije odobren.

Do dana održavanja Skupštine, oprema još uvek nije puštena u rad. Rade se probe i sa dobavljačem opreme COMAS iz Italije, usaglašavaju se završne faze puštanja opreme u rad, kao i faze buduće montaže opreme iz Crne Gore.

U skladu sa Zakonom, NO je doneo Odluku o prinudnom otkupu akcija, pri čemu je za te potrebe uradjena nova procena imovine – kapitala preduzeća, od strane ovlašćenog procenitelja. Utvrđena vrednost akcije po proceni, biće osnova za obračun prinudnog otkupa,

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Izveštaj nadzornog odbora za 2020. godinu

odnosno isplate manjinskim akcionarima – fizičkim licima. Akcije fizičkih lica sa učešćem od 1,79 % u kapitalu DIB-a Bujanovac, poseduju 70 malih akcionara – fizičkih lica.

Ukupna investicija koja se odnosi na pripremu objekta, građevinske radove, nabavku opreme iz Italije, nabavku opreme iz Crne Gore, te svi zavisni troškovi dopreme i montaže iste na današnji dan iznosi **5,6 miliona EUR**.

Ostalo dugovanje za gore pomenutu investiciju do dana održavanja Skupštine je oko **1 miliona EUR**, i to :

- COMAS Italija – 401.300,00 EUR,
- NITLEMEX (oprema u novom pogonu) – 552.500,00 EUR.

Do pustanja u rad novog pogona, verovatno će biti utrošena i dodatna sredstva, o čemu će N.O. donositi odluke i kontrolisati razvoj događaja.

BITNI POKAZATELJI POSLOVANJA u 000 kg

		2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1	Kretanja fizičkog obima proizvodnje	1.265	1.245	909	2.008	1.544	984
2	Kretanja fizičkog obima prodaje	1.222	1.247	1.001	2.034	1.171	1.120
3	Kretanja realizacije duvanske folije na domaćem tržištu	834	780	727	862	390	478
4	Kretanja realizacije duvanske folije na ino tržištu	388	467	274	1.172	781	642
5	Kretanja količina obrađenog duvana	224	151	-	-	-	-

Zaključak :

Fizički obim proizvodnje u 2020. god. u odnosu na 2019. god. smanjen je za 36,26 %, dok je realizacija manja za 4,29 %. Razlog neznatno manje realizacije je nastao smanjenjem tržišta u Iranu, sa kojima se trenutno intezivno rade pregovori da se ta saradnja obnovi.

Treba napomenuti da se i dalje proteže problem i u 2021. godini sa kojom je suočen AD DIB, a to je prisustvo konkurencije istočnih zemalja pre svega Kine, Vijetnama, Južne Koreje, ali i Francuske, Holandije. Novim investicijama, većinski vlasnik će i dalje raditi na poboljšanju kvaliteta, stvaranju novog proizvoda – prerađeni duvan, rezana duvanska folija, ali i kvantiteta pronalaskom novih tržišta.

Takodje, jedan od problema je i zaliha duvanske folije proizvedena za Iran, shodno njihovim narudžbinama još 2019. god., koja i dalje nije realizovana. Radi se o količini od 255 tona, vrednosti blizu 400 hiljada EUR. Navedena sredstva koja su zarobljena u zalihi, itekako prave disbalans u likvidnosti preduzeća.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Izveštaj nadzornog odbora za 2020. godinu

Na osnovu prikazanog fizičkog obima proizvodnje i realizacije, finansijski efekat takvog poslovanja je sledeći :

u 000 rsd

		2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1	Kretanje ukupnih prihoda od prodaje robe proizvoda i usluga	195.980	193.812	151.477	281.360	194.147	186.388
2	Kretanje prodaja robe, proizvoda i usluga na domaćem tržištu	133.647	113.899	107.486	122.697	62.795	73.960
3	Kretanje prodaje robe, proizvoda i usluga na ino tržištu	62.333	79.913	43.991	158.663	131.352	112.428
4	Kretanje prodaje samo duvanske folije na domaćem tržištu	118.983	103.667	106.579	121.817	62.141	73.551
5	Kretanje prodaje samo duvanske folije na ino tržištu	62.117	79.913	43.991	158.658	131.352	112.428
6	Troškovi zarada i naknada	87.834	70.483	72.492	80.435	73.024	71.178
7	Procenat učešća u zarada i naknada u ukupnim prihodima	43,10 %	35,95 %	37,21 %	28,39 %	37,06 %	35,02 %

Zaključak : Treba pre svega nastaviti sa završetkom i pustomanjem u rad novog pogona, ne zapostavljajući stari pogon duvanske folije, koji itekako i sa smanjenim tržištem u 2021. god. obezbeđuje rentabilnost i finansijsku stabilnost DIB-a. Takođe, treba se posvetiti i pripremi i montaži opreme iz Crne Gore, čime će na kratak rok investicioni ciklus biti završen.

Troškove zarada i naknade u ukupnoj realizaciji održavati na optimalnom nivou shodno realizaciji. Eventualno uticati na sve troškove koji ne remete proizvodni proces i poslovanje, kako bi se ostvario maksimalan rezultat.

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Neto dobit / - gubitak	957.000	662.000	2.866.000	28.700.000	14.005.000	- 4.827.985

POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

DIB osim sporne obaveze sa preduzećem "Komunalac" iz Bujanovca, za koje se rešenje očekuje zaključivanjem Sorazuuma o reprogramu duga, nema drugih spornih potraživanja niti obaveza, koje bi uticale na finansijsku stabilnost. Usled velikog investiranja, u Bilansima na dan 31.12.2020. god. evidentirana je obaveza za dugoročni kredit koji je preuzet od vlasnika, sa svim pripadajućim troškovima. Zajdno sa pozajmicama vlasnika, dugoročne obaveze iznose 388 miliona RSD, dok kratkoročne obaveze iznose 272 miliona RSD.

I pored velike zaduženosti, N.O. je mišljenja da će što hitnijim puštanjem u rad novog pogona i realizacijom novog ali i starog proizvoda DIB-a, biti stvoreni uslovi za nesmetanu i brzu otplatu svih obaveza.

KAPITALA DIB-a

Kapital DIB-a iskazan u poslovnim knjigama, uskladjen je sa APR-om i Centralnim registrom HOV.

Za poslovnu 2020. godinu, ovlašćeni Revizor je sačinio izveštaj i dao pozitivno mišljenje, koje je dostavljeno nadležnim institucijama.

Struktura Kapitala DIB-a na dan 31.12.2020. god. je sledeća :

Aksijski kapital	199.516.800,00
Ostali kapital	2.584.757,05
Statutarne rezerve	2.361.369,85
Revalorizacione rezerve	226.499.706,22
Aktuarski gubici	- 10.857.831,02
Nerasporedjeni dobitak ranijih godina	161.293.889,36
Dobitak tekuće godine	4.827.985,10
Ukupno	576.570.706,36

RASPORED OSTVARENE DOBITI IZ POSLOVANJA 2020. GOD.

Predlog Skupštine za pokriće gubitka iskazanog u poslovanju 2020. god. u visini od 4.827.985,10 dinara izvrši na sledeći način .:

Iz nerasporedjene dobiti ranijih godina	4.827.985,10
Ukupno :	4.827.985,10

OBRAČUNSKA VREDNOST AKCIJE

Opis	Iznos akcija u 2019.	Iznos akcija u 2020.
Broj akcija	83.132	83.132
Vrednost akcija	7.050,23	6.935,60
Ukupna vrednost akcija	586.099.477,46	576.570.706,36
Vrednost akcije po srednjem kursu Evra na dan 31.12.	59,95	58,98

Strukturu akcija čine :

- 81.644 akcija u vlasništvu "Sremske Mlekare" d.o.o.Beograd ili 98,21 % kapitala DIB-a
- 1.488 akcija u vlasništvu fizičkih lica ili 1,79 % kapitala DIB-a.

ISPLAĆENE PROSEČNE NETO ZARADE

	2019.	2020.
Zarade din.	48.649,26	46.322,53
Eur	412,88	394,23

UČEŠĆE TRŽIŠTA

	2019.	2020.
Učešće inostranog tržišta u realizaciji duvanske folije količinski	66,75 %	62,12 %

Napomena : učešće inostranog tržišta u realizaciji duvanske folije količinski ali i vrednosno pokazuju dobar trend poslovanja što se tiče plasmana na ino tržištu. Takavom čak i boljem odnosu treba težiti u 2021. god.

Napomena : Osnovni pravci rada i poslovanja DIB-a Bujanovac u narednim periodima, trebalo bi da se usmere na :

- smanjenje troškova, zadržavanje postojećeg kvaliteta, fleksibilnost cena,
- povećanje plasmana na tržištu,
- modernizacija tehnološkog procesa,
- aktiviranje proizvodnje i obrade duvana,
- standard zaposlenih,
- odgovornost prema društvenoj zajednici (pomoć raznim verskim, kulturnim, sportskih i humanitarnih organizacija)
- i dalje tržište širiti ka istoku i zapadu.
- snaći snage za održavanje poslovanja i standarda radnika, ali do granice koja neće ugroziti likvidnost firme.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Izveštaj nadzornog odbora za 2020. godinu

Problem u budućnosti biće svakako konkurencija sa kojom se susreće kompanija kao i zastarela tehnologija. Treba težiti investicijama u nove tehnologije, kako bi se održala rentabilnost poslovanja i tržišna pozicija preduzeća uopšte. Samo inovacijama ali i novim proizvodom iz oblasti preradjevina duvana, DIB će zadržati poziciju koju ima.

Nadzorni odbor će smatrati da je uspešno obavio zadatke iz delokruga svog rada ukoliko Skupština akcionara deli njegovo mišljenje, prihvatajući ponuđeni Izveštaj.

01.06.2021. god.

Predsednik Nadzornog odbora,
Zoran Tomanoski